

Valoració del Pla de Participació Ciutadana 2026-2028

Des del Consell d'Associacions de Barcelona celebrem la posada en marxa del Pla de participació. Des de la perspectiva associativa, el Pla presenta elements molt positius que consoliden el model de Barcelona. En primer lloc celebrem que la participació no es consideri tant sols una política sectorial, sinó un dret fonamental vinculat a la dignitat de les persones i a l'exercici del dret a la ciutat.

També valorem positivament la inversió econòmica prevista i la veiem com una garantia per l'execució de les 46 accions proposades. A més, aquest pla fa una clara aposta per la diversitat. El focus en la participació infantil, juvenil i de persones d'orígens diversos és clau per superar l'històric biaix de representativitat i d'adultcentrisme. I sobretot, en el context actual d'increment de discursos d'odi, promoure la participació i, en el fons promoure la democràcia és lluitar des de les institucions per fer front a aquests discursos.

Les línies i estratègies que impulsa el pla les rebem amb il·lusió i amb ganes de treballar plegades perquè es desenvolupin. Però també ens plantejem interrogants sobre la seva aplicació pràctica. En primer lloc ens preocupa la creixent complexitat administrativa. El Pla inclou actuacions en aquest sentit, però insisteix que persisteixen barreres en els tràmits, especialment en el recull de signatures per a iniciatives ciutadanes, que encara és massa complex.

Ara bé, necessitem protegir aquest dret. Disposem a la ciutat del Reglament de Participació que ha estat retallat per interessos corporatius privats. En concret, en relació a les iniciatives ciutadanes encara estem preocupades per com la sentència núm. 874/2019 del 25 d'octubre de 2019 del TSJ de Catalunya modificava l'esperit del reglament de participació i com aquest reglamentava les iniciatives. Per això aprofitem l'acte d'avui per recordar la nostra proposta de modificar l'article 38 de la llei 4/2010 del Parlament de Catalunya (Llei de consultes populars per via de referèndum) per facilitar aquestes iniciatives que promouen la participació i així reduir el nombre de signatures requerit per promoure una consulta ciutadana. Una proposta que va ser recollida al plenari municipal amb l'acord dels principals grups municipals. Hem de seguir treballant per fer real l'esperit del reglament i fem una crida per aprofitar el procés de debat en el parlament de la Llei de participació per cercar solucions.

També volem restar atents al risc de construir un model de participació dirigista. Seguim detectant el risc que l'Administració mantingui una òptica de dalt a baix, mentre que les entitats reclamem una participació més horitzontal i vinculant, no només consultiva. També volem fer un toc d'atenció en relació a la bretxa digital. Tot i l'èxit de «Decidim.barcelona» i l'aposta del pla d'incorporar la IA, cal restar atents i garantir que la digitalització no exclogui col·lectius amb menys competències tecnològiques, reforçant els punts d'atenció presencial.

Volem destacar els compromisos del pla pel que fa als pressupostos participatius. Valorem molt positivament la voluntat de duplicar la dotació d'inversions per al període 2028-2031. Així com executar els projectes aprovats anteriorment. Per al teixit associatiu és imprescindible complir el compromís d'executar el 100% dels projectes ja aprovats de l'edició 2023-2027; les expectatives de la ciutadania no es poden convertir en frustració per retards administratius.

Valorem molt positivament que el pla parli de participació de proximitat. 15 anys després de la seva creació és evident que cal reformular els Consells de Barri. Ens oferim des d'ara mateix a col·laborar en els projectes pilot dels cinc barris previstos. Recordem que els 73 barris de la ciutat tenen realitats socioeconòmiques i culturals molt diverses; necessitem metodologies adaptades que garanteixin la igualtat de drets a tot arreu. Alhora, celebrem que s'incorpori una mirada metropolitana per respondre a la realitat interconnectant els nostres cinc milions d'habitants.

D'altra banda, considerem un encert l'impuls als Pactes de Ciutat. En aquest marc, aprofitem avui per anunciar que el teixit associatiu ja estem treballar per impulsar un Pacte de Ciutat. Així mateix, recolzem el reforç del Consell de Ciutat i ens oferim a continuar coordinant les entitats implicades per garantir que la veu associativa hi sigui present amb incidència real.

Finalment, volem posar en valor especial la Línia Estratègica 10 sobre Patrimoni Ciutadà i Gestió Cívica. És una línia que dona resposta a una política nova i significa un reconeixement del model del Programa de Patrimoni Ciutadà com una forma avançada de participació on la ciutadania assumeix la corresponsabilitat de béns públics. A la vegada ens aporta eines de transparència ja que amb la creació del Catàleg de Patrimoni Ciutadà i l'ús del Balanç Comunitari avancem plegades per garantir l'equitat i el retorn social dels projectes. Així com la constitució del **Pacte pel Patrimoni Ciutadà**. Aquest espai no pot ser una promesa eterna; ha de ser una eina real de decisió política. Per això celebrem que el pla inclogui els compromís de posar en marxa aquest espai de governança de les polítiques publico comunitàries. Un espai que exigim que sigui un espai de cocreació i que ens ha d'ajudar a:

- Consolidar aquesta política pública. Fer seguiment de l'estratègia i conjuntament donar resposta als reptes actuals i a les tensions que es generen fruit d'un model de gestió que desborda l'actual marc de l'administració.
- Debatre el model econòmic per sostenir aquestes polítiques de gestió publico comunitàries que no responen a la lògica publico privada.
- Fer un salt qualitatiu: passar de la simple cessió d'equipaments cap a la cogestió de serveis públics amb retorn comunitari.
- Publicar d'una vegada el Catàleg de Patrimoni Ciutadà per garantir transparència i equitat en l'accés als recursos municipals.